

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum liceat pecuniam accipere pro spiritualibus actibus? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

dum iura prohibetur, ne pro benedictione nuptiarum aliquid exigatur .

ARTIC. III.

Vtrum liceat dare, & accipere pecuniam pro spiritualibus actibus?

531
4. di. 25.
q. 3. ar. 2.
q. 2. &
quolib. 8.
ar. 11.

AD tertium sic proceditur . Videtur , quodd licitum sit dare, & accipere pecuniam pro spiritualibus actibus . Vfus enim prophetia est spiritualis actus . Sed pro vsu prophetia olim aliquid dabatur, ve patet 1. Reg. 9. & 3. Reg. 14. Ergo videtur, quodd liceat dare & recipere pecuniam pro actu spirituali .

¶ 2 Præterea, Oratio, prædicatio, laus diuina, sunt actus maximè spirituales . Sed ad impetrandum orationum suffragia, pecunia datur sanctis viris, secundum illud Luc. 16. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis . Prædicatoribus etiam spiritualia seminantibus, temporalia debentur, secundum Apostolum 1. Corint. 9. Celebrantibus etiam diuinas laudes in ecclesiastico officio, & processiones facientibus, aliquid datur: & quandoque annui redditus ad hoc assignantur. Ergo licitum est pro spiritualibus actibus accipere aliquid .

¶ 3 Præterea, Scientia non est minus spiritualis quam potestas . Sed pro vsu scientia licet pecuniam accipere: sicut aduocato licet vendere iustum patrocinium, & medico consilium sanitatis, & magistro officium doctrinae . Ergo pari ratione videtur, quodd liceat prælato aliquid accipere pro vsu spiritualis sue potestatis: puta pro correctione, vel dispensatione, vel aliquo huiusmodi .

¶ 4 Præterea, Religio est status spiritualis perfectionis . Sed in aliquibus monasterijs aliquid ab his qui recipiuntur, exigitur. Ergo licet pro spiritualibus aliquid exigere .

an. Quicquid.

SED contra est, quodd dicitur * 1. q. 1. Quicquid inuisibilis gratia consolatione tribuitur, numquam questibus, vel quibuslibet præmijs venundari penitus debet . Sed omnia huiusmodi spiritualia per inuisibilem

lem gratiam tribuuntur. Ergo non licet ea quæstibus, vel præmijs vendare.

RESPONDEO dicendum, quòd sicut sacramenta dicuntur spiritualia, quia spiritualem conferunt gratiam: ita etiam quædam alia dicuntur spiritualia, quia ex spirituali gratia procedunt, & ad eam disponunt: quæ tamen per hominum ministerium exhibentur, quos oportet à populo sustentari, cui spiritualia administrant: secundum illud 1. ad Cor. 9. Quis militat suis stipendijs vmquam? Quis pascit gregem, & de lacte gregis non manducat? Et ideo vendere, quod spirituale est, in huiusmodi actibus, aut emere, simoniacum est. Sed accipere aut dare aliquid pro sustentatione ministrantium spiritualia, secundum ordinationem Ecclesie, & consuetudinem approbatam, licitum est: ita tamen quòd desit intentio emptionis, vel venditionis; & quòd ab inuitis non exigatur per spiritualium subtractionem, quæ sunt exhibenda. Hoc enim haberet quædam venditionis speciem. Gratis tamen spiritualibus prius exhibitis, licite possunt statui, & consuetæ oblationes, & quicumque alij proventus exigi à nolentibus, & valentibus soluere, auctoritate superioris interueniente.

Ad primum ergo dicendum, quòd sicut * Hieronymus dicit super Micheam, Munera quædam sponte exhibebantur bonis prophetis ad sustentationem ipsorum, non quasi ad emendum prophetie verbum: quem tamen pseudoprophete retorquebant ad quæstum.

*Post med.
com. ad 3
c. Michea
to. 6.*

Ad secundum dicendum, quòd illi qui dant elemosynas pauperibus, ut orationum ab ipsis suffragia impetrent, non eo tenore dant, quasi intendentes orationes emere. Sed per gratuitam beneficentiam, pauperum animos prouocant ad hoc quòd pro eis gratis & ex charitate orent. Prædicantibus etiã, temporalia debentur ad sustentationem prædicantium: non autem ad emendum prædicationis verbum. Vnde super illud 1. ad Timor. 5. Qui bene præfunt presbyteri, &c.

li 4 dicit

*Est Aug. in 1 de Pa-
st. c. 2.
non lōge
& s. 10. 9.*

dicit * Gloss. Necessitatis est accipere unde viuitur, charitatis est præbere: non tamen venale est Euangelium, ut pro his prædicetur. Si enim sic vendunt, magnam rem vili vendunt pretio. Similiter etiam aliqua temporalia dantur Deum laudantibus in celebratione ecclesiastici officij, siue pro viuis, siue pro mortuis, non quasi pretium, sed quasi sustentationis stipendium. Et eo etiam tenore pro processibus faciendis in aliquo funere, aliqua elemosynæ recipiuntur. Si autem huiusmodi pacto interueniente fiant, aut etiam cum intentione emptionis, vel venditionis, simoniacum esset. Unde illicita esset ordinatio, si in aliqua Ecclesia statueretur, quod non fieret processio in funere alicuius, nisi solueret certam pecuniæ quantitatem: quia per tale statutum præcluderetur via gratis officium pietatis aliquibus impendendi. Magis autem licita esset ordinatio, si statueretur, quod omnibus certam elemosynam dantibus talis honor exhiberetur: quia per hoc non præcluderetur via alijs exhibendi. Et præterea prima ordinatio habet speciem exactio- nis: secunda autem habet speciem gratiæ recompensationis.

Ad tertium dicendum, quod ille cui committitur spiritualis potestas, ex officio obligatur ad vsum potestatis sibi commissæ in spiritualium dispensatione: & etiam pro sua sustentatione statuta stipendia habet ex redditibus Ecclesiæ. Et ideò si aliquid acciperet pro vsum spiritualis potestatis, non intelligeretur locare operas suas, quas ex debito suscepti officij deberet impendere; sed intelligeretur vendere ipsum spiritualis gratiæ vsum. Et propter hoc non licet pro quacumque dispensatione aliquid accipere: nec etiam pro hoc quod vices suas committant, nec etiam pro hoc quod subditos suos corrigant, vel à corrigendo desistant. Licet tñ eis accipere procuraciones, quando subditos visitant: non quasi pretium correctionis, sed quasi debitum stipendium. Ille autem qui habet scientiam, & non suscepit cum hoc officium, ex quo obligetur alijs

alijs vsum scientiæ impendere, licitè potest pretium suæ doctrinæ vel consilij accipere: non quasi veritatem, aut scientiam vendens, sed quasi operas suas locans. Si autem ex officio ad hoc teneretur, intelligeretur ipsam vendere veritatem, vnde grauitè peccaret. Sicut patet in illis qui instituuntur in aliquibus Ecclesijs ad docendum clericos Ecclesiæ, & alios pauperes, pro quo ab Ecclesia beneficium recipiunt: à quibus non licet eis aliquid recipere, nec ad hoc quodd doceant, nec ad hoc quodd aliqua festa faciant, vel prætermittant.

Ad quartum dicendum, quodd pro ingressu monasterij non licet aliquid exigere, vel accipere quasi pretium. Licet tamen si monasterium sit tenue, quod non sufficiat ad tot personas nutriendas, gratis quidem ingressum monasterij exhibere, sed accipere aliquid pro victu personæ quæ in monasterio fuerit recipienda, si ad hoc non sufficiant monasterij opes. Similiter etiam licitum est, si propter deuotionem quam aliquis ad monasterium ostendit, largas eleemosynas faciendo, facilius in monasterio recipiatur. Sicut etiam licitum est aliquem è conuerso prouocare ad deuotionem monasterij per temporalia beneficia, vt ex hoc inclinetur ad monasterij ingressum: licet non sit licitum ex pacto aliquid dare vel recipere pro ingressu monasterij, vt habetur *1. quæst. 2. cap. Quam pio.

1. q. 2. c.
Quam pio.

ARTIC. IV.

Vtrum sit licitum pecuniam accipere pro his, quæ sunt spiritualibus annexa?

532

Ad quartum sic proceditur. Videtur, quodd licitum sit pecuniam accipere pro his, quæ sunt spiritualibus annexa. Omnia enim temporalia videntur spiritualibus esse annexa: quia temporalia sunt propter spiritualia quærenda. Si ergo non licet vendere ea quæ sunt spiritualibus annexa, nihil temporale vendere licebit: quod patet esse falsum.

Sup. a. 1.
a. 6. Et
4. d. 25.
q. 3. a. 2.
q. 3.

¶ 2 Præterea, Nihil videtur magis esse spiritualibus